

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:-ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਰਿਪੋਰਟਯੋਗ

ਭਾਰਤ ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ
ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ(Civil Appeal Nos.) 2633/2012

ਚਮਨ ਲਾਲ(ਡੀ) ਆਪਣੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਾਂ ਰਾਹੀਂ

ਅਪੀਲ ਕਰਤਾ(ਵਾਂ)

ਬਨਾਮ

ਕਮਲਾਵਤੀ(ਡੀ) ਆਪਣੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਾਂ ਰਾਹੀਂ

ਉੱਤਰਵਾਦੀ(ਆਂ)

ਨਿਰਣਾ

(JUDGMENT)

ਸੰਜੇ ਕਿਸ਼ਨ ਕੌਲ, ਜੱਜ (SANJAY KISHAN KAUL, J.)

1. ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ, ਢੋਲੇਵਾਲ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿੱਚ ਖਸਰਾ ਨੰਬਰ 1252, ਖਾਤਾ ਨੰਬਰ 318/563 ਵਿੱਚੋਂ 3 ਬਿਸਵਿਆਂ ਅਤੇ 11 ਬਿੱਘੇ ਦੀ ਅੱਧ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਚਮਨ ਲਾਲ (ਸਵ.ਅਪੀਲਕਰਤਾ) ਨੇ ਮਨਸਾ ਰਾਮ ਤੋਂ 30/07/1949 ਨੂੰ ਖਰੀਦੀ ਸੀ। 10/03/1958 ਨੂੰ, ਚਮਨ ਲਾਲ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮਤਰੇਈ ਮਾਂ-ਸਵ. ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਗੁਰਦੇਵ ਕੌਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗਿਫਟ ਡੀਡ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਵਿਵਾਦ ਇਸ ਤੱਥ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕੁੱਲ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਅੱਧੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੀ ਜਾਂ ਸਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਸਵ. ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਗੁਰਦੇਵ ਕੌਰ ਨੂੰ ਗਿਫਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

2. ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਾਦਿਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਸਵ. ਗੁਰਦੇਵ ਕੌਰ ਕੋਲ ਰਿਹਾ। ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ 1969-70 ਦੀ ਜਮ੍ਹਾਂਬੰਦੀ ਤੱਕ ਕੋਈ ਇੰਤਕਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਦੋਂ ਪੂਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਗੁਰਦੇਵ ਕੌਰ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਇੰਤਕਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਜਲਦੀ ਹੀ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, 15/03/1971 ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕਮਲਾਵਤੀ ਨੂੰ ਵੇਚ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਇੰਤਕਾਲ 24/10/1972 ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

4. ਵਿਵਾਦ ਸਵ. ਸ਼੍ਰੀ ਚਮਨ ਲਾਲ ਦੁਆਰਾ 22/8/1987 ਨੂੰ ਵੰਡ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਨਾਲ ਹੋਇਆ। ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਗਿਫ਼ਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਕੁੱਲ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਸਿਰਫ ਅੱਧ ਸੀ। ਸਵ- ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਗੁਰਦੇਵ ਕੌਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤਿਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਲੀਲਾਵਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤਿਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2 ਵਜੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

5. ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੌਰਾਨ, ਪ੍ਰਤਿਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2 ਨੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੁਬਾਰਾ ਪ੍ਰਤਿਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 3 ਅਤੇ 4 ਨੂੰ 04/01/1995 ਅਤੇ 06/01/1995 ਨੂੰ ਵੇਚ ਦਿੱਤੀ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਪ੍ਰਤਿਵਾਦੀ ਪਾਰਟੀ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਪ੍ਰਤਿਵਾਦੀ ਜੋ ਕਿ ਸਾਡੇ ਅੱਗੇ ਉੱਤਰਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਹਨ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਧਿਰ ਹਨ।

6. ਟਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ 20/11/1998 ਦੀ ਜਜਮੈਂਟ ਅਤੇ ਡਿਕਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਸੂਟ ਨੂੰ ਡਿਕਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਨੂੰ ਅੱਧੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਵੰਡ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ। ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਜਜਮੈਂਟ ਅਤੇ ਆਰਡਰ ਮਿਤੀ 28/08/1999 ਰਾਹੀਂ ਡਿਕਰੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ। ਫਿਰ ਵੀ, ਸੈਕਿੰਡ ਅਪੀਲ ਕੋਰਟ-ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 02/04/2002 ਦੀ ਜਜਮੈਂਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹਨਾਂ ਇਕਸਾਰ ਨਤੀਜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦਿੱਤੀ। ਸਵ. ਚਮਨ ਲਾਲ ਨੇ ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸਪੈਸ਼ਲ ਲੀਵ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸੀ) (SLP(C)) ਨੰਬਰ 2713/2003 ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ। ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਇੱਕ ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਨੁਕਤੇ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ, ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਜਾਬਤਾ ਦੀਵਾਨੀ ਸੰਘਤਾ, 1908 ਦੀ ਧਾਰਾ 100 ਦੇ ਤਹਿਤ ਲਾਜ਼ਮੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਮਾਮਲਾ ਵਾਪਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਜਮੈਂਟ ਮਿਤੀ 23/01/2008 ਦੁਆਰਾ ਫਿਰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

7. ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਸੀਂ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਮਿਤੀ 06/10/2003 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਪੰਕਜਕਸ਼ੀ (ਡੀ) ਆਪਣੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਾਂ ਰਾਹੀਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਚੰਦਰਿਕਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਜਮੈਂਟ (2016(6) SCC 157) ਵਿੱਚ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਜਿਥੋਂ ਤੱਕ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਹੈ, ਇੱਕ ਅੱਡ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸੋਧਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਟਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ-ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

8. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਪਰੋਕਤ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਿ ਤਥਾ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਤਰਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਦਾ ਮਾਣਯੋਗ ਵਕੀਲ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਮਿਤੀ 2/4/2002 ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੁਝ ਤਥਾ ਵੱਲ ਖਿੱਚ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਵਿਵਾਦ ਲਈ ਸਾਰਥਕ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਸੈਕਿੰਡ ਅਪੀਲ ਦੀ ਸਮੂਲੀਅਤ ਦੌਰਾਨ, ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਗੱਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਸਵਾਲਿਆ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜੋ ਕਿ ਇਕ ਗਿਫਟ ਡੀਡ ਹੈ, ਦਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਸੰਬੰਧਤ ਸ਼ਾਖਾ ਤੋਂ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦਾ ਲਿਪੀ ਅੰਤਰਨ ਵੀ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਆਦੇਸ਼ ਮਿਤੀ 2/4/2002 ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸੰਬੰਧਤ ਮਾਣਯੋਗ ਜੱਜ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸੰਮਨ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਿਸਨੇ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਗਿਫਟ ਡੀਡ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ (Exh. P1) ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਖੁੱਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਪੜਿਆ ਸੀ। ਇਸਦੀ ਤੁਲਨਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸੰਸਕਰਣ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਅਨੁਵਾਦ ਸ਼ਾਖਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਨੁਵਾਦ ਬਿਲਕੁਲ ਸਹੀ ਸੀ, ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਸਵ. ਸ਼੍ਰੀ ਚਮਨ ਲਾਲ ਨੇ ਸਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਗਿਫਟ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਉਸੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਇਸ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਅਨੁਵਾਦ ਦੇ ਸੰਸਕਰਣ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਵਿਵਾਦਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।

9. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਮਾਣਯੋਗ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸੈਕਿੰਡ ਅਪੀਲ ਜੱਜ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਿਸਨੇ ਤੰਗ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਹੋਏ ਇਕਸਾਰ ਨਤੀਜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ-ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਸੈਕਿੰਡ ਅਪੀਲ ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਕੋਰਟ ਐਕਟ, 1918 ਦੀ ਧਾਰਾ 41 ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ “ਪੰਜਾਬ ਕੋਰਟ ਐਕਟ” ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਪੰਜਾਬ ਕੋਰਟ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਨਾਲ ਪੜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਦੀ ਵਧੇਰੇ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਕਤ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:-

“41. ਸੈਕਿੰਡ ਅਪੀਲਾਂ-(1) ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿਚੋਂ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਧਾਰ ਤੇ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੀ ਹਰੇਕ ਡਿਕਰੀ ਤੇ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ:

(ੳ) ਫੈਸਲਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਜਾਂ ਰਵਾਜ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋਣਾ।

(ਅ) ਫੈਸਲਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੱਡੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਚੀਜ਼ ਜਾਂ ਰਵਾਜ਼ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ।

(ੲ) ਜਾਬਤਾ ਦੀਵਾਨੀ ਸੰਘਤਾ 1908 ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੱਡੀ ਗਲਤੀ ਜਾਂ ਨੁਕਸ ਹੋਣ ਤੇ (V of 1908) ਜਾਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਜੋ ਕਿ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਕੇਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਸੰਭਵ ਤੌਰ ਤੇ ਗਲਤੀ ਜਾਂ ਨੁਕਸ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੋਵੇ।

ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ-ੳ- ਕਿਸੇ ਰੀਤ ਜਾਂ ਰਵਾਜ ਦੀ ਹੋਂਦ ਜਾਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੂੰ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਰਥ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

(2) ਇੱਕ ਤਰਫ਼ਾ ਅਪੀਲੀ ਡਿਕਰੀ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੇ, ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲ ਪਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। (1941 ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਕੋਰਟ ਐਕਟ 6 ਦੀ ਧਾਰਾ 2B ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਸਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ) (Repealed by Section 2B of Punjab Act 6 of 1941)

42. ਸੈਕਿੰਡ ਅਪੀਲ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਆਧਾਰ ਤੇ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗੀ:-

(1) ਧਾਰਾ 41 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਸੈਕਿੰਡ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗੀ।

(2) ਪੁਲਸੀ ਕਿਸਮ (nature cognizable) ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੂਟ ਵਿੱਚ, ਛੋਟੇ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ, ਜਦੋਂ ਅਸਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਜਾਂ ਕੀਮਤ ਪੰਜ ਸੌ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਕੋਈ ਸੈਕਿੰਡ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗੀ।”

10. ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਉਤਰਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਦਾ ਮਾਣਯੋਗ ਵਕੀਲ ਇਹ ਦਲੀਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ, ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜੋ ਕਿ ਗਿਫ਼ਟ ਡੀਡ ਸੀ ਅਤੇ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਅਸਲੀ ਮੁੱਦਾ ਸੀ, ਦਾ ਸਹੀ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਾਉਣ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਸੀ। ਉਪਰ ਦਿੱਤਿਆਂ ਗਈਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਤੇ ਦੋਹਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲਈ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਨੁਵਾਦ ਸਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਪੰਜਾਬ ਕੋਰਟ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 41 ਦੀਆਂ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ(ੲ) ਅਤੇ (ਸੀ) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਸੱਤਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉਕਤ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਪਵੇਗੀ।

11. ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਤੇ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਪਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਕੋਰਟ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 41 ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਤੇ ਇਸਨੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਵੱਧ ਕੇ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਇਸ ਲਈ ਕਹਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਆਧਾਰ ਇੱਕ ਗਿਫ਼ਟ ਡੀਡ ਵਾਲਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਸੀ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਫਾਰਸੀ ਉਪਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਨਾਲ ਉਰਦੂ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਨੁਵਾਦ ਅਤੇ ਲਿਪੀ ਅੰਤਰਨ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜੇਕਰ ਅਨੁਵਾਦ ਅਤੇ ਲਿਪੀ ਅੰਤਰਨ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਤਾਂ ਗਲਤ

ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਮੰਤਵ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਵਾ ਕੇ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਨੁਵਾਦ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਰਿਆਇਤਾਂ/ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਮਿਤੀ 02/04/2002 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਭਾਵੇਂ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਦੋਹਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਅਨੁਵਾਦ ਅਤੇ ਲਿਪੀ ਅੰਤਰਨ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਜੇਕਰ ਆਧਾਰ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹੈ, ਦਾ ਗਲਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਵਿਆਖਿਆ ਅਤੇ ਵਿਵਾਦਿਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਇਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਉੱਤੇ, ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਵਿਚਾਰਣ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਮਾਣਯੋਗ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਇਤਰਾਜ਼ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਲਈ ਇਛੁੱਕ ਨਹੀਂ ਹਾਂ।

12. ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤਿਆਂ ਗਈਆਂ ਰਸਮੀ ਨਿਆਇਕ ਘੋਸ਼ਣਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਾਡੇ ਉਕਤ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਜਜ਼ਮੈਂਟਾਂ ਉਪਰੋਕਤ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 100 ਤਹਿਤ ਸੈਕਿੰਡ ਅਪੀਲ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ 1976 ਦੇ ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮੌਜੂਦ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਲਗਭਗ ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੈ, ਜੋ ਪੰਜਾਬ(ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੈਰਾ ਨੰਬਰ 24 ਵਿੱਚ ਪੰਕਜਅਕਸ਼ੀ (ਡੀ) ਆਪਣੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਾਂ ਰਾਹੀਂ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ) ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਤੱਥ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀ ਰਚਨਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਕੋਈ ਮੁੱਦਾ(ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦਾ ਟਾਈਟਲ) ਖੜਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਵਿਖਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਵੱਡੀ ਗਵਾਹੀ ਨੂੰ ਤੱਥ ਦੀ ਅਦਾਲਤ (Court of Fact) ਦੁਆਰਾ ਗਲਤ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ, ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਟਾਈਟਲ, ਜੋ ਕਿ ਗਿਫਟ ਡੀਡ ਹੈ, ਦੇ ਨਾਲ ਵਿਵਹਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਥੋੜੀ ਸ਼ੰਕਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਠੀਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਇੱਕ ਪੱਖ ਜੋ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਫਿਰ ਸਹੀ ਅਨੁਵਾਦ ਦੀ ਰਚਨਾ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ। ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ “ਸਰ ਚੁੰਨੀਲਾਲ ਵੀ. ਮੇਹਤਾ ਐਂਡ ਸਨਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਸੈਂਚੁਰੀ ਸ਼ਿਪਿੰਗ ਐਂਡ ਮੈਨੂਫੈਕਚਰਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਦੇ ਕੇਸ ਦੇ ਪੈਰਾ ਨੰਬਰ 2 ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ, ਜੋ ਕਿ ਹੇਠ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-

“2..... ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਟਾਈਟਲ ਦਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀ ਰਚਨਾ ਜੋ ਕਿ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦ ਹੈ, ਜਰੂਰੀ ਤੌਰ ਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਵਾਲ ਖੜਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।”

13. ਮੁੱਦੇ ਦੇ ਅਸਲੀ ਵਿਵਾਦ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਵੱਲ ਵਾਪਸ ਜਾਂਦੇ ਹੋਏ, ਗਿਫਟ ਡੀਡ ਤੋਂ ਜਾਹਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਗਿਫਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਪੂਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਕੋਈ ਅੱਧ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ। ਜੇਕਰ ਅਪੀਲ ਕਰਤਾ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਈ ਜਾਂਦੀ, ਤਾਂ ਕੁੱਝ ਖੇਤਰ ਗਿਫਟ ਕੀਤਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਦੂਜਾ ਵਾਪਸ ਰੱਖਿਆ ਹੁੰਦਾ। ਇਹ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਬੇਸ਼ੱਕ, ਅਪੀਲ ਕਰਤਾ ਦੇ ਮਾਣਯੋਗ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਖੇਤਰ ਬਿਨਾਂ ਵੰਡ ਦੇ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਇਸ ਕਾਰਣ ਹੀ ਵਿਭਾਜਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ।

14. ਅਸੀਂ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜਦੋਂ 800 ਰੁਪਏ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ 1600 ਰੁਪਏ ਦੇ ਅੱਧੇ ਮੁੱਲ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਵਿਧੀ ਜੋ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਇਸ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਹੈ ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਅਨੁਵਾਦ ਨੂੰ ਦਰਜ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਲਈ ਅੱਧੀ ਰਕਮ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਅਸਲ ਅੰਕੜਾ ਸਹੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਅਨੁਵਾਦ ਇਹ ਦਰਸਾਏਗਾ ਕਿ ਦਾਨ ਲੈਣ ਵਾਲਾ ਮੇਰੇ ਦੁਆਰਾ ਗਿਫਟ/ਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਾਬਜ ਮਾਲਕ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜੋ ਜ਼ਮੀਨ ਗਿਫਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਸਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਪੂਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਤਿਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1, ਫਿਰ ਪ੍ਰਤਿਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2 ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤਿਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 3 ਅਤੇ 4 ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ।

15. ਅਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਜਮ੍ਹਾਂਬੰਦੀ 1969-70 ਲਈ ਸਵਰਗੀ ਗੁਰਦੇਵ ਕੌਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਸਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਅਸਲ ਮਾਲਕ, ਸਵਰਗੀ ਚਮਨ ਲਾਲ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਰਹੀ। ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅੱਧੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਜਮ੍ਹਾਂਬੰਦੀ ਸਵਰਗੀ ਚਮਨ ਲਾਲ ਅਤੇ ਅੱਧੀ ਜ਼ਮੀਨ ਸਵਰਗੀ ਗੁਰਦੇਵ ਕੌਰ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਸਵਰਗੀ ਚਮਨ ਲਾਲ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕੋਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ, ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਇੱਕ ਮੌਕਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਇਹ ਮਾਮਲਾ 17 ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਗੱਲ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ, ਉਹ 16 ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਤਿਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2 ਨੂੰ ਵੇਚੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਹਾਰ ਤੋਂ ਇਹ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਸਮਝਿਆ ਕਿ ਸਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਗਿਫਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਸਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

16. ਅਪੀਲ ਕਰਤਾ ਦੇ ਮਾਣਯੋਗ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਟਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਗਿਫਟ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ ਤੇ ਮੋਹਰ ਲਗਾਈ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਗਿਫਟ ਦਾ ਮੁੱਲ 800 ਰੁਪਏ ਸਨ ਨਾਂ ਕਿ 1600 ਰੁਪਏ।

17. ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਉੱਤਰਵਾਦੀ ਦੇ ਮਾਣਯੋਗ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇੰਡੀਅਨ ਸਟੈਂਪ (ਪੰਜਾਬ ਸੋਧ) ਐਕਟ, 1958 ਨੂੰ, 23/04/1958 ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਮਿਲੀ ਸੀ। ਜਿਸ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੀ, ਉਹ ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਸ ਬੇਨਤੀ ਦਾ ਜਿਆਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗਾ।
18. ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ, ਸਾਡਾ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ ਤੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ 10/03/1958 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਇੰਨੇ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੰਪਤੀ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਵ ਕਰਨਾ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਗਿਫਟ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ, ਅਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਇਕੋ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪੜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।
19. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸੀਂ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹਾਂ।
20. ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਧਿਰਾਂ ਆਪੋ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਸਹਿਣ ਕਰਨਗੀਆਂ।

ਸੰਜੇ ਕਿਸ਼ਨ ਕੌਲ, ਜੱਜ
.....J
(SANJAY KISHAN KAUL)

ਕੇ.ਐਮ.ਜੋਸਫ, ਜੱਜ,
.....J
(K.M.JOSEPH)

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ,

16 ਜੁਲਾਈ, 2019

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:-ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Translated by Ms. Sangeeta, Translator
Typed by Sh. Ajay Abbot, Sr. Assistant.